

Vedlegg 6.3.1 Behovsbeskrivelse og begrunnelse for søknad om etablering av akvakulturlokalitet Aspelia i Ibestad kommune

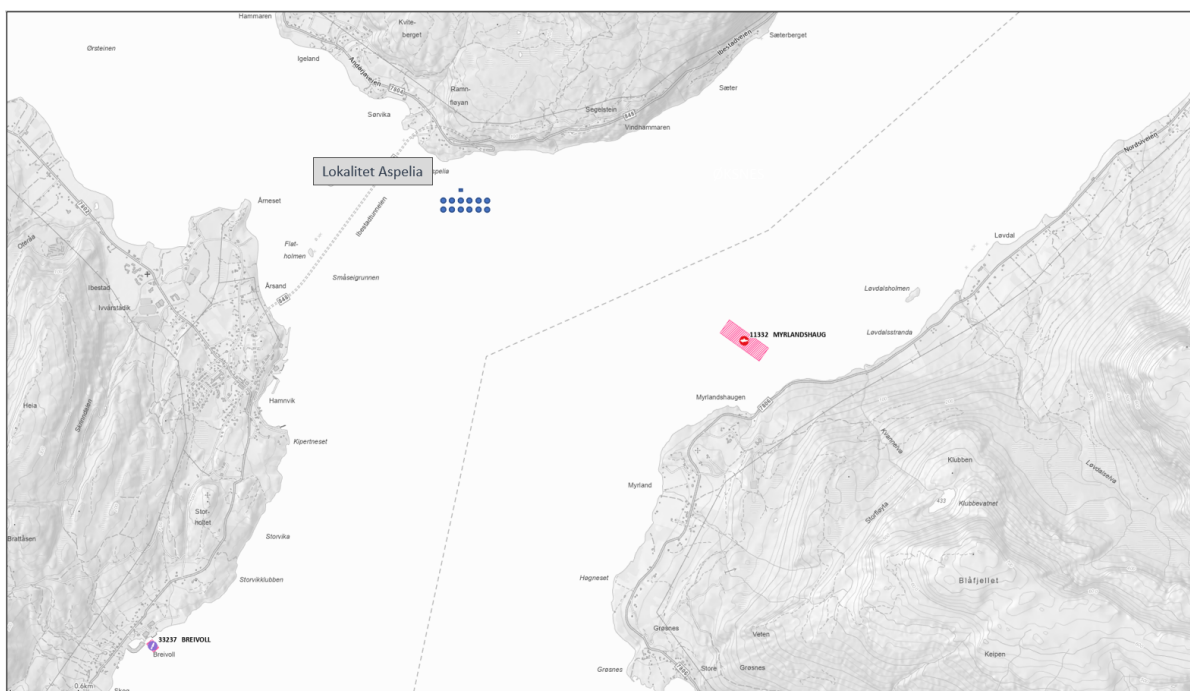
KIME Akva AS viser til gjeldende kystsoneplan i Ibestad kommune (VA15, vedlegg 6.1.3 Arealplankart), samt utvidet fortøyningsareal vedtatt i Ibestad kommune 03.11.22. AK-området er forbeholdt oppdrett av alle arter med unntak av laksefisk. Aktiviteter kan fritt foregå så lenge de ikke kommer i vegen for planformålet.

KIME Akva har utredet og jobbet med lokalitet Aspelia siden 2021 og har nå justert anleggsutforming og fortløyninger basert på det nye vedtatte overflatearealet (høsten 2022, etter mekling med Kystverket), samt det oppdaterte fortløyningsarealet. Samlede vurderinger av beskaffenhet indikerer svært gode produksjonsforhold og tåleevne med hensyn til organisk belastning (vedlegg 6.3.3). Forventet konfliktnivå med hensyn til naturmangfold, fiskeri, friluftsinnteresser og sjøtrafikk er vurdert som lavt og akseptabelt. På bakgrunn av disse hensynene, søker herved KIME Akva om å etablere lokalitet Aspelia for torskeoppdrett.

Lokaliteten omsøkes for å benytte inntil 12 bur (80x80 m), og for 3599 tonn MTB (maksimal tillatt biomasse).

I forbindelse med søknad om etablering av torskeoppdrett ved Aspelia, er det flere forhold som skal vurderes og opplyses om for å ivareta bestemmelser under § 7 i Tildelingsforskriften for andre arter. Dette omhandler hvorvidt omsøkt tiltak er i tråd med vedtatt kommunal arealplan, oppfyller sektorlovgivningens bestemmelser, samt er miljømessige forsvarlig og ikke ligger i gytefelt/gyteområder. Det skal videre gjennomføres en avveining av arealinteresser mot søkers behov.

Tiltaket er i vedlegg 6.3.2 og 6.3.3 vurdert etter sektormyndighetenes lovgivning og miljømessig forsvarlighet.

Figur 1 Lokalitet Aspelia inntegnet i Astafjorden på sørsiden av Andørja.

Tildelingsforskriften for andre arter § 7, påpeker at søkers behov for areal til planlagt akvakultur er helt sentralt i vurderingen av om lokaliteten skal klareres. Under følger en begrunnelse for søknad og beskrivelse av selskapets behov for å nå virksomhetens målsetninger.

1 KIME Akva AS

KIME Akva AS ble stiftet 19.5.2020 med det formål å drive konvensjonelt matfiskoppdrett av torsk i sjø. Virksomheten er etablert i Senja kommune og har hovedkontor på Finnsnes. KIME Akva AS har som målsetning å etablere en nordnorsk aktør innen oppdrett av torsk, med en regional og helintegrert verdikjede innen 2025. Virksomheten har som visjon å skape størst mulig lokale og regionale ringvirkninger av vår aktivitet, samtidig som virksomheten skal jobbe for et lavest mulig biologisk avtrykk i produksjonen. Bakgrunnen for etableringen av virksomheten er et tilsvar til storting og regjering sin ambisjon om økt verdiskapning fra havbrukssektoren, samt en vurdering fra initiativtakerne rundt markedsmessige forhold.

2 Driftskonsept og bærekraft

KIME Akva AS har et mål om å etablere et driftskonsept med åtte ulike driftsområder / lokaliteter og 2-årige driftssykluser innen 2026. Dette innebærer mulighet for to årlige utsett av torsk og vil gi selskapet et rasjonelt driftsgrunnlag med hensyn til stabilitet, fleksibilitet og biologisk risiko. Det er etablert avtaler rundt kjøp av settefisk, og virksomhetens første produksjonssyklus er igangsatt i lbestad kommune. Fra 2024 leveres første egenproduserte settefisk til selskapets lokaliteter.

KIME Akva har en bærekraftstrategi som skal være tydelig kommunisert for våre interessenter (vedlegg 6.3.8). Kort oppsummert:

- 1) **MILJØ:** Minimere virkninger på naturmiljøet under og rundt anleggene våre. Dette inkluderer kontroll på kjønnsmodningsutvikling og at utslipp av næringssalter skal effektivt spres og brytes ned. Minimere støy og utslipp av drivhusgasser gjennom hel-elektrifiserte eller hybridiserte flåter og arbeidsbåter. Minimere risiko for rømming ved at fortøyninger og hovedkomponenter for anleggene skal være dimensjonert etter NS 9415:2021 og NYTEK23-forskriften (krav til teknisk standard for akvakulturanlegg).
- 2) **ØKONOMI:** Sikre forutsigbare leveranser settefisk av høy kvalitet. Optimalisere fôringsprotokoller for å redusere fôrfaktor og fôrspill. Kontinuerlig overvåking av miljødata og fisk for å sikre god fiskevelferd og lav dødelighet. Oppnå økonomiske synergieffekter ved å drifte to eller flere lokaliteter i samme driftsområde.
- 3) **SAMFUNN:** Vi produserer sunn mat av høy kvalitet. Hele fisken skal nyttiggjøres for konsum og restråstoff skal anvendes. Selskapets drift skal komme vertskommunen og regionen til gode. Lokal sysselsetting skal prioriteres. Aktiviteter knyttet til drift ved lokaliteter skal generere kjøp av varer og tjenester hos leverandører og servicetjenester, dagligvareforretninger og andre butikker i kommunen og regionen. Selskapet skal utrede muligheter for ilandføringsavtaler med lokal hvitfiskindustri. Anledning for lærlinger skal alltid utredes. Aktiviteten vår skal være transparent og kommuniseres jevnlig med interessenter og lokalsamfunnet.

3 Arealtilgang

KIME Akva drifter kun på én lokalitet per februar 2023. For å etablere en livskraftig virksomhet, er selskapet avhengig av å få tilgjengeliggjort flere lokaliteter slik at utsett er mulig hvert år og med en viss geografisk spredning for biologisk risikostyring. Det er svært få tilgjengelige arealer i Nord-Norge

som er nylig rullert i kommunale kystsoneplaner med formål for oppdrett av marine arter. For å lykkes med driftskonseptet og produksjonsmålene, vil tilgang til egnede lokaliteter være avgjørende. Som alle aktører innen bærekraftig akvakultur, er vi avhengige av sameksistens i kystsonen og adgang til egnede lokaliteter for drift i sjø. Hensyn til fiskerier, naturmiljø, sjøtrafikk og avstandskrav til andre virksomheter, samt næringens manglende tilstedeværelse i tidligere rulleringsprosesser, medfører at det er få drivverdige havbruksarealer i fylket som er avsatt for marine arter.

Aspelia / VA15 i Ibestad kommune er derfor svært viktig for selskapets satsing og for å etablere et fullverdig driftsområde i kommunen og de synergier dette medfører for etablert landbase, ressursbruk og beredskap.

4 Tilgang på settefisk og egen produksjon

KIME Akva AS har tatt mål av seg å være et helintegrert selskap innen oppdrett av torsk. I dette ligger det at selskapet skal være involvert i hele verdikjeden – fra rogn til ferdig produkt. Tilgang på settefisk av torsk er en begrensende faktor for næringen i dag og det er enda mer krevende fra 2024. Som en konsekvens av dette, har vi derfor igangsatt prosjekter rundt settefiskproduksjon og etablert samarbeidsavtaler med etablerte aktører og forskningsmiljøer i fylket og i Nordland rundt et nordnorsk samarbeid på dette feltet. Konkret skal Akvaplan-niva gjennomføre klekking og startfôring på befruktede egg fra Nofimas avlsprogram. Yngelen skal fremføres til 2g størrelse (tilvendt tørrfôr) ved det nye anlegget ved Kraknes i Tromsø. Påvekstfasen frem til settefiskstørrelse skal gjennomføres på KIMEs nyervervede påvekstanlegg i Nordland. Kapasiteten her vil være opp mot 6,4 millioner individ årlig, med tre innlegg. Selskapet har også pågående arbeid om å etablere et nytt settefiskanlegg i Midt-Troms.

Investeringer av beskrevne tiltak vil måtte forsvares av tilgang på tilstrekkelig antall matfisklokaliteter på sjø. Behovsmessig er derfor tilgang på lokalitets-MTB kritisk for å få en velfungerende og økonomisk bærekraftig verdikjede og omsøkt lokalitet i Ibestad blir derfor svært viktig for å nå selskapets målsetninger for trygg og forutsigbar tilgang på settefisk, både på kort og mellomlang sikt.

5 Ilandføring og slaktekapasiteter

For hvitfiskindustrien vil nye lokaliteter innen torskeoppdrett kunne bidra til å holde en jevn og helårlig produksjon på sine anlegg. KIME Akva skal slakte fisken fra lokalitet Forså i Ibestad kommune hos Primex Norway AS i Myre. Ved en større samlet produksjon fra både lokalitet Forså og Aspelia, vil det være naturlig å utrede mottakskapasiteter nærmere driftsområdet med målsetning om at denne blir utnyttet på en god og effektiv måte hele året. Utslakting vil primært gjennomføres utenfor sesong for villfisk.

6 Ringvirkninger

For KIME Akva er tilgang på arealer på sjø den utløsende faktoren for å få realisert virksomhetens planer, og gjennom det en rekke positive ringvirkninger for kommunen og regionen. Oppdrett er en distriktsnæring som er med på å skaffe arbeidsplasser og opprettholde bosetting og bolyst i Distrikts-Norge. Etablering av lokalitet Aspelia vil skape inntil 7 helårs fulltidsstillinger, samt behov for deltidsstillinger. For utfyllende informasjon om ringvirkninger, se vedlegg 6.3.6 Bærekraftstrategi.

For KIME Akva

Stefan Paulsen

Lokalitetsutvikler og samfunnskontakt